

Ποια πρόοδος έχει σημειωθεί από τις χώρες όσον αφορά τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων στην εκπαίδευση και πέραν αυτής;

ΔΕΙΚΤΕΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
IN FOCUS
ΜΑΡΤΙΟΣ 2024
#85

- Τα αγόρια είναι καλύτερα στα μαθηματικά και τα κορίτσια στην κατανόηση κειμένου. Αυτά τα στερεότυπα εμφανίζονται από μικρή ηλικία και παραμένουν στο σχολείο, παρά τα πολλά μέτρα που έχουν ληφθεί για τη μείωση των ανισοτήτων. Αργότερα στη ζωή, η ανισότητα μεταξύ των φύλων στα μαθηματικά τείνει να αυξάνεται, ενώ το πλεονέκτημα των κοριτσιών στην κατανόηση κειμένου τείνει να εξαφανίζεται.
- Υπάρχει μια ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ των φύλων στα μαθηματικά και στην κατανόηση κειμένου. Με άλλα λόγια, οι χώρες με μεγαλύτερες διαφορές στην κατανόηση κειμένου στο PISA 2022 τείνουν να έχουν μικρότερες διαφορές στα μαθηματικά και το αντίστροφο.
- Η χαμηλότερη απόδοση των αγοριών στην κατανόηση κειμένου μεταφράζεται σε μεγαλύτερες δυσκολίες στην απόκτηση απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ωστόσο, αν και τα κορίτσια υπερτερούν πλέον αριθμητικά των αγοριών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε όλες τις χώρες, εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στους πιο περιζήτητους τομείς της αγοράς εργασίας.
- Παρόλο που έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος την τελευταία δεκαετία, οι γυναίκες εξακολουθούν να έχουν χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης και συχνά λαμβάνουν χαμηλότερους μισθούς από τους άνδρες με

Η ανισότητα των φύλων στην εκπαίδευση και πέραν αυτής αποτελεί θέμα έντονου διαλόγου στις περισσότερες χώρες, ακόμη περισσότερο στις 8 Μαρτίου, την Παγκόσμια Ημέρα των Δικαιωμάτων της Γυναίκας. Αποτελεί επίσης αντικείμενο πολυάριθμων δημοσιεύσεων και συναντήσεων υψηλού επιπέδου στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ ((ΟΟΣΑ, 2023^[1]) και (Encinas-Martín, M. και M. Cherian, 2023^[2])). Οι εκπαιδευτικές πολιτικές που ευνοούν την ισότητα έχουν επίσης πολλαπλασιαστεί τις τελευταίες δεκαετίες, τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης όσο και μετά από αυτήν, αλλά έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές; Ποιες είναι οι τρέχουσες τάσεις και ποιοι δείκτες χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της προόδου και των ανισοτήτων μεταξύ των χωρών;

Οι διαφορές μεταξύ των φύλων στις επιδόσεις στην κατανόηση κειμένου και, σε μικρότερο βαθμό, στα μαθηματικά αρχίζουν από πολύ μικρή ηλικία.

Τα αποτελέσματα του PISA για το 2022 επιβεβαιώνουν τη διατήρηση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων: τα κορίτσια ηλικίας 15 ετών υπερτερούν των αγοριών κατά μέσο όρο κατά 24 βαθμούς στην κατανόηση κειμένου (που αντιστοιχεί περίπου σε ένα έτος σχολικής φοίτησης), ενώ τα αγόρια έχουν πλεονέκτημα 9 βαθμών στα μαθηματικά (ΟΟΣΑ (2023^[3])). Αν και αυτές οι μέσες διαφορές παραμένουν σταθερές από το 2015, διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα. Για παράδειγμα, στη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σλοβενία, τα κορίτσια ηλικίας 15 ετών υπερτερούν των αγοριών κατά περισσότερο από 40 βαθμούς στην κατανόηση κειμένου, ενώ στη Χιλή, το Μεξικό και το Περού, η διαφορά είναι μικρότερη από 10 βαθμούς (Σχήμα 1).

Οι διαφορές στην απόδοση στην ανάγνωση μεταξύ αγοριών και κοριτσιών εμφανίζονται πολύ πριν από την ηλικία των 15 ετών σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με τη Μελέτη Προόδου στη Διεθνή Αναγνωστική Ικανότητα (PIRLS) του 2021, η οποία αξιολόγησε μαθητές της τετάρτης τάξης του δημοτικού σχολείου (IEA, 2023^[4]). Η διαφορά είναι λιγότερο έντονη στα μαθηματικά σε αυτή την ηλικία, με μόνο το ήμισυ των χωρών του ΟΟΣΑ να καταγράφουν σημαντικές διαφορές σύμφωνα με τη Διεθνή Μελέτη Τάσεων στα Μαθηματικά και τις Φυσικές Επιστήμες (TIMSS) του 2019 (IEA, 2020^[5]). Τα μεγαλύτερα χάσματα παρατηρήθηκαν στον Καναδά, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Πορτογαλία, τη Σλοβακική Δημοκρατία και την Ισπανία. Στη Γαλλία, μια πρόσφατη μελέτη διαπίστωσε ακόμη και ανιχνεύσιμα χάσματα μεταξύ αγοριών και κοριτσιών στα μαθηματικά ήδη από το τέλος του πρώτου εξαμήνου του πρώτου έτους του δημοτικού σχολείου, παρόλο που οι μαθητές ξεκίνησαν το έτος με το ίδιο επίπεδο στα μαθηματικά (Breda, Sultan Parraud και Touitou, 2024^[6]).

Αυτό δεν είναι χωρίς συνέπειες, ιδίως στα μαθηματικά, καθώς τα στοιχεία του Προγράμματος για τη Διεθνή Αξιολόγηση των Ικανοτήτων των Ενηλίκων (PIAAC), αν και κάπως παλιά, δείχνουν ότι οι διαφορές μεταξύ των φύλων στην αριθμητική ικανότητα αυξάνονται όταν οι ενήλικες εισέρχονται στην αγορά εργασίας. Αντίθετα, αν και τα κορίτσια έχουν καλύτερες επιδόσεις στην κατανόηση κειμένου στο σχολείο, αυτό το πλεονέκτημα εξαφανίζεται αργότερα στη ζωή τους, σύμφωνα με τη μελέτη PIAAC, η οποία δείχνει ότι πρόκειται εν μέρει για θέμα πρακτικής και συμπεριφοράς στην κατανόηση κειμένου στο σχολείο και όχι για πρόβλημα δεξιοτήτων (Encinas-Martín, M. και M. Cherian, 2023^[2]).

Αποτελέσματα όπως αυτά, ιδίως όσον αφορά την ικανότητα κατανόηση κειμένου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, έχουν ωθήσει πολλές χώρες να αναλάβουν δράση. Για παράδειγμα, η Αυστραλία τροποποίησε τα σχολικά της βιβλία ώστε να συμπεριλάβει προγράμματα που εστιάζουν στην προσέλκυση των αγοριών στην ανάγνωση, ενώ ο Καναδάς και η Σουηδία, για να αναφέρουμε μόνο δύο χώρες, εκπαιδύσαν τους δασκάλους τους για την καταπολέμηση των στερεοτύπων που σχετίζονται με το φύλο. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το πρόγραμμα Reach Out and Read εμπλέκει τις οικογένειες σε μια πιο ολιστική διαδικασία, ενθαρρύνοντάς τις να εντάξουν την κατανόηση κειμένου στην καθημερινή ρουτίνα τους με τα παιδιά τους από μικρή ηλικία, προκειμένου να προωθήσουν την ανάπτυξη της γλώσσας και μια θετική σχέση με τα βιβλία και την ανάγνωση.

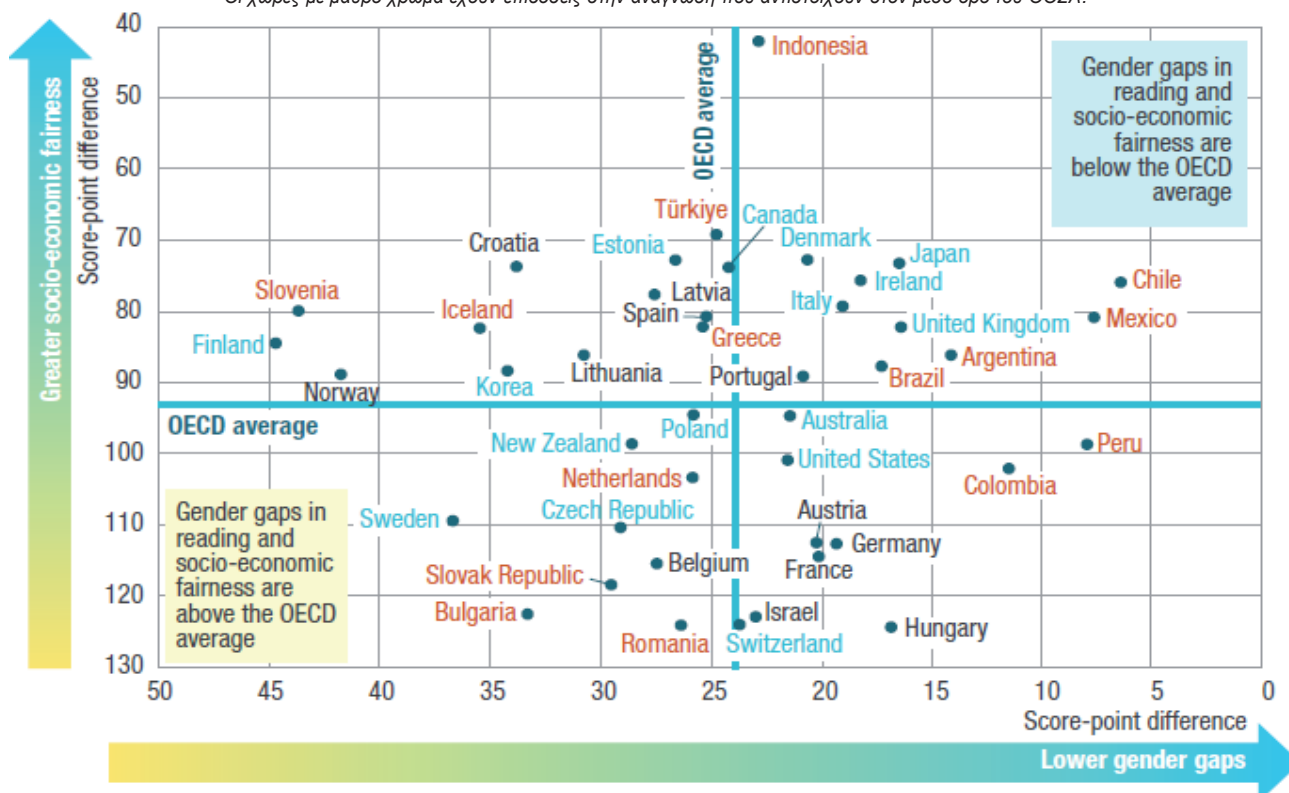
Οι έμφυλες διαφορές και η κοινωνική ανισότητα δεν σχετίζονται με απλούς τρόπους

Υπάρχουν δύο παρανοήσεις σχετικά με τις διαφορές μεταξύ των φύλων στην κατανόηση κειμένου και τα μαθηματικά. Η πρώτη είναι ότι οι χώρες με ανισότητες μεταξύ των φύλων θα έχουν επίσης έντονες κοινωνικές ανισότητες στα εκπαιδευτικά τους συστήματα. Ωστόσο, αυτό συχνά δεν ισχύει και δεν υπάρχει αποδεδειγμένη συσχέτιση μεταξύ κοινωνικής ισότητας και ισότητας των φύλων (Σχήμα 1). Για παράδειγμα, μεταξύ των χωρών με επιδόσεις στην κατανόηση κειμένου άνω του μέσου όρου στην έρευνα PISA (που εμφανίζονται με μπλε χρώμα στο Σχήμα 1), μόνο η Δανία, η Ιταλία, η Ιρλανδία, η Ιαπωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν μικρότερα χάσματα στις επιδόσεις στην ανάγνωση τόσο μεταξύ μειονεκτούντων και προνομιούχων μαθητών όσο και μεταξύ αγοριών και κοριτσιών σε σύγκριση με τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ. Το αντίστροφο ισχύει επίσης, με λίγες χώρες στο κάτω αριστερό τεταρτημόριο να παρουσιάζουν μεγαλύτερα χάσματα και στις δύο διαστάσεις.

Σχήμα 1. Διαφορές μεταξύ των φύλων και κοινωνική ισότητα στις επιδόσεις στην ανάγνωση (2022)

Οι χώρες με μπλε χρώμα έχουν επιδόσεις στην ανάγνωση πάνω από το μέσο όρο. Οι χώρες με κόκκινο χρώμα έχουν επιδόσεις στην ανάγνωση κάτω από το μέσο όρο.

Οι χώρες με μαύρο χρώμα έχουν επιδόσεις στην ανάγνωση που αντιστοιχούν στον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Σημείωση: Ένας κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούντας (πλεονεκτούντας) μαθητής είναι ένας μαθητής που βρίσκεται στο κατώτερο (ανώτερο) τέταρτο του δείκτη PISA για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική κατάσταση (ESCS) στη χώρα του. Ο οριζόντιος άξονας δείχνει τη διαφορά βαθμολογίας στην ανάγνωση μεταξύ αγοριών και κοριτσιών. Ο κάθετος άξονας δείχνει τη διαφορά βαθμολογίας στην ανάγνωση μεταξύ μειονεκτούντων και πλεονεκτούντων μαθητών.

Πηγή: OECD (2023[3]), PISA 2022 Results (Volume I): The State of Learning and Equity in Education, <https://doi.org/10.1787/53f23881-en>, Tables I.B1.2.1, I.B1.2.2 and I.B1.4.3.

Η δεύτερη παρανόηση είναι ότι οι χώρες με μικρότερα χάσματα μεταξύ των φύλων στην κατανόηση κειμένου θα έχουν επίσης μικρότερα χάσματα στα μαθηματικά. Στην πραγματικότητα, ισχύει το αντίθετο: υπάρχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ όσον αφορά τα χάσματα μεταξύ των φύλων στα μαθηματικά και στην κατανόηση κειμένου (-0,72 στο PISA 2022). Με άλλα λόγια, οι χώρες με μεγαλύτερο χάσμα στα μαθηματικά τείνουν να έχουν μικρότερο χάσμα στην κατανόηση κειμένου και αντίστροφα. Για παράδειγμα, και οι πέντε χώρες που αναφέρονται παραπάνω, εκτός από την Ιαπωνία, έχουν μεγαλύτερα χάσματα μεταξύ των φύλων στα μαθηματικά (υπέρ των αγοριών) από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Αυτά τα αποτελέσματα μπορούν να εξηγηθούν εν μέρει από τις μαθησιακές δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν τα αγόρια σε χώρες όπου υπάρχουν μεγάλες διαφορές στις επιδόσεις στην κατανόηση κειμένου. Οι ίδιες δυσκολίες θα μπορούσαν επίσης να επηρεάζουν τις επιδόσεις τους στα μαθηματικά, μειώνοντας το χάσμα επιδόσεων με τα κορίτσια σε αυτό το μάθημα σε σύγκριση με άλλες χώρες. Πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι τα χάσματα μεταξύ των φύλων είναι συχνά σχετικά μικρά σε σύγκριση με άλλες ανισότητες που παρατηρούνται τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά την εκπαίδευση, ιδίως όταν οι δείκτες αναλύονται ανά κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο των μαθητών και των ενηλίκων, ανά τόπο διαμονής ή ανά ηλικιακή ομάδα.

Οι ανισότητες μεταξύ των φύλων στην εκπαίδευση έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ολοκλήρωση και την επιλογή των σπουδών, τόσο στη δευτεροβάθμια όσο και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι σχετικά χαμηλές επιδόσεις των αγοριών στην κατανόηση κειμένου έχουν αντίκτυπο στα ποσοστά ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Άλλωστε, αν έχεις προβλήματα με την κατανόηση κειμένου, συχνά έχεις προβλήματα και με άλλα μαθήματα. Σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, το ποσοστό ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι υψηλότερο για τα κορίτσια από ό,τι για τα αγόρια. Αυτό ισχύει τόσο για τα επαγγελματικά όσο και για τα γενικά προγράμματα, με μοναδικές εξαιρέσεις τη Λιθουανία και τη Σουηδία, όσον αφορά τα επαγγελματικά προγράμματα. Κατά μέσο όρο, το χάσμα μεταξύ των φύλων στα ποσοστά ολοκλήρωσης είναι το ίδιο τόσο για τα γενικά όσο και για τα επαγγελματικά προγράμματα, και ανέρχεται σε 7 ποσοστιαίες μονάδες.

Αυτό εξηγεί εν μέρει γιατί, σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ εκτός από την Τουρκική Δημοκρατία, οι νέοι άνδρες (ηλικίας 25-34 ετών) είναι σήμερα πιο πιθανό να έχουν εγκαταλείψει την εκπαίδευση χωρίς να έχουν αποκτήσει απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε σύγκριση με τις νέες γυναίκες. Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, το 16% των νέων ανδρών δεν ολοκλήρωσε τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε σύγκριση με το 13% των νέων γυναικών. Το χάσμα μεταξύ των φύλων φτάνει τα 10 ποσοστιαία σημεία ή και περισσότερο στην Ισλανδία και την Ισπανία. Παρόμοια τάση παρατηρείται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπου οι νέες γυναίκες σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ είναι πιο πιθανό να αποκτήσουν τριτοβάθμιο τίτλο σπουδών από τους άνδρες συνομήλικούς τους. Κατά μέσο όρο στον ΟΟΣΑ, το 52 % των νέων γυναικών είχε ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση το 2020, σε σύγκριση με μόνο το 39 % των νέων ανδρών, και αυτό το χάσμα μεταξύ των φύλων υπέρ των νέων γυναικών διευρύνθηκε μεταξύ 2010 και 2020 στις περισσότερες χώρες. Σήμερα, υπάρχουν σχεδόν 1,4 γυναίκες για κάθε άνδρα που ολοκληρώνει την εκπαίδευσή του με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, γεγονός που θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στην αγορά εργασίας στο μέλλον (ΟΟΣΑ (2023(, δείκτης A1).[8])

Ενώ οι δυσκολίες των αγοριών στην ανάγνωση ενδέχεται να επηρεάσουν την ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι δυσκολίες των κοριτσιών στα μαθηματικά ενδέχεται να επηρεάσουν το είδος του προγράμματος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θα ακολουθήσουν και τον τομέα σπουδών τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι γυναίκες είναι λιγότερο πιθανό από τους άνδρες να ακολουθήσουν επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) στη δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια εκπαίδευση. Κατά μέσο όρο, στις χώρες του ΟΟΣΑ, μόνο το 45 % των μαθητών που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι γυναίκες, ποσοστό παρόμοιο με αυτό πριν από δέκα χρόνια. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές διαφορές από χώρα σε χώρα: το 2020, το ποσοστό των μαθητριών κυμαινόταν από λιγότερο από 38 % στη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ισλανδία, την Ινδία, την Ιταλία και τη Λιθουανία έως πάνω από 55 % στη Βραζιλία, την Κόστα Ρίκα και την Ιρλανδία.

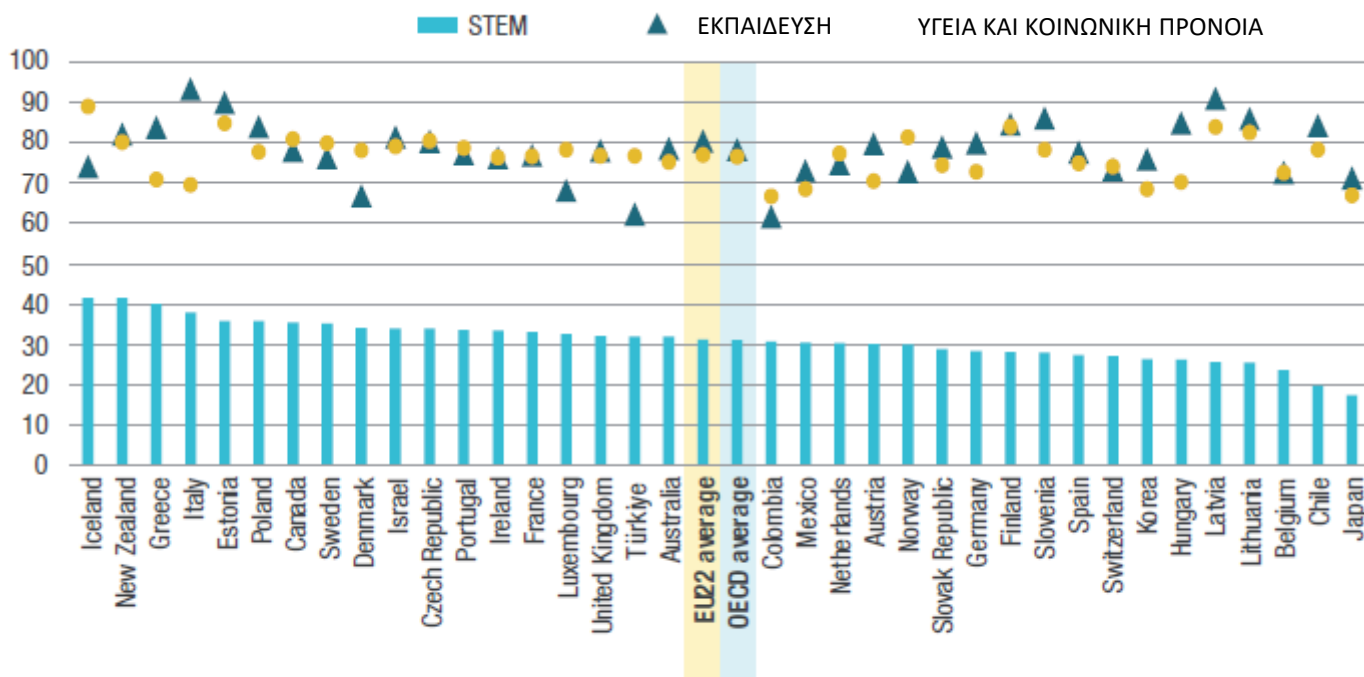
Τα κορίτσια είναι επίσης υποεκπροσωπημένα στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) και υπερεκπροσωπημένα σε ορισμένους άλλους τομείς, όπως η εκπαίδευση, η υγεία και η κοινωνική πρόνοια. Αυτό αποτελεί λόγο ανησυχίας, καθώς τα προσόντα STEM έχουν ιδιαίτερα υψηλή ζήτηση στην αγορά εργασίας. Μόνο το 31 % των νέων εισερχόμενων σε προγράμματα STEM είναι γυναίκες, σε σύγκριση με πάνω από 75 % τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην υγεία και την κοινωνική πρόνοια. Το ποσοστό των γυναικών που εισέρχονται σε προγράμματα STEM υπερβαίνει το 40 % μόνο στην Ισλανδία και τη Νέα Ζηλανδία, ενώ είναι μικρότερο από 25 % στο Βέλγιο, τη Χιλή και την Ιαπωνία (Σχήμα 2).

Αυτοί οι αριθμοί έχουν ωθήσει τις χώρες αυτές (καθώς και άλλες) να λάβουν σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση της κατάστασης. Στη Χιλή, για παράδειγμα, το πρόγραμμα «Women Who Code Chile» έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τα κορίτσια να ενδιαφερθούν για τον προγραμματισμό και την τεχνολογία. Στην Ιαπωνία, το πρόγραμμα «Supporting Women in Science» έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τις γυναίκες να ακολουθήσουν επιστημονική καριέρα, προσφέροντας επιχορηγήσεις για έρευνα, υποτροφίες και ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης, ενώ το πρόγραμμα «Women in Science Network» παρέχει ευκαιρίες δικτύωσης, καθοδήγησης και υποστήριξης για γυναίκες που εργάζονται σε επιστημονικούς τομείς στην Ιαπωνία.

Οι ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών εξακολουθούν να υφίστανται στην αγορά εργασίας, παρά την ελαφρά πρόοδο που σημειώθηκε την τελευταία δεκαετία.

Μόλις εγκαταλείψουν τον κόσμο της εκπαίδευσης, οι γυναίκες συχνά αντιμετωπίζουν εμπόδια στην αγορά εργασίας, όπως μισθολογική διάκριση, κοινωνικές προσδοκίες σχετικά με τον οικογενειακό και επαγγελματικό τους ρόλο και υποεκπροσώπηση σε ορισμένους τομείς απασχόλησης (εν μέρει λόγω των διαφορετικών επιλογών σπουδών που φαίνονται στο Σχήμα 2). Ωστόσο, το χάσμα μεταξύ των φύλων στην απασχόληση μειώνεται για όσους έχουν τα υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης. Τα ποσοστά απασχόλησης είναι ιδιαίτερα χαμηλά για τις νέες γυναίκες με εκπαίδευση κάτω του ανώτερου δευτεροβάθμιου επιπέδου. Κατά μέσο όρο, στις χώρες του ΟΟΣΑ, το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών ηλικίας 25-34 ετών που δεν έχουν ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι 47 %, σε σύγκριση με 71 % για τους άνδρες της ίδιας ηλικίας, δηλαδή ένα χάσμα 24 ποσοστιαίων μονάδων.

Σχήμα 2. Ποσοστό γυναικών μεταξύ των νεοεισερχόμενων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ανά επιλεγμένους τομείς σπουδών (2020)

Σημείωση: Ο όρος STEM αναφέρεται στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών. Οι χώρες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά σύμφωνα με το ποσοστό γυναικών μεταξύ των νέων φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε τομείς STEM.

Πηγή: Πίνακας ελέγχου του ΟΟΣΑ για την ισότητα στην εκπαίδευση, Δείκτης 18, <https://www.oecd.org/education/education-equity-dashboard/>.

Η σχέση μεταξύ του επιπέδου εκπαίδευσης και της απασχολησιμότητας δεν είναι καθόλου απλή. Έτσι, παρόλο που τα ποσοστά ανεργίας είναι σχετικά παρόμοια μεταξύ ανδρών και γυναικών με τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι γυναίκες με τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι πολύ πιο πολυάριθμες από τους άνδρες μεταξύ των μη ενεργών (δηλαδή των ατόμων που δεν έχουν εργασία και δεν αναζητούν εργασία), γεγονός που μπορεί να υποδηλώνει την ύπαρξη πολιτισμικών προσδοκιών. Ακόμη και μεταξύ των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μόνο στην Πορτογαλία οι νέες γυναίκες έχουν καλύτερα ποσοστά απασχόλησης από τους νέους άνδρες, παρόλο που οι γυναίκες είναι πιο πιθανό από τους άνδρες να έχουν ολοκληρώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ (Σχήμα 3). Το φαινόμενο αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο στην Κολομβία, την Τσεχία, την Εσθονία, την Κορέα, την Πολωνία και τη Σλοβακική Δημοκρατία, όπου τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών με τριτοβάθμια εκπαίδευση ηλικίας 25- 34 ετών είναι τουλάχιστον 6 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από τα αντίστοιχα των ανδρών, ενώ το ποσοστό των νέων γυναικών που έχουν ολοκληρώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι τουλάχιστον 10 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο.

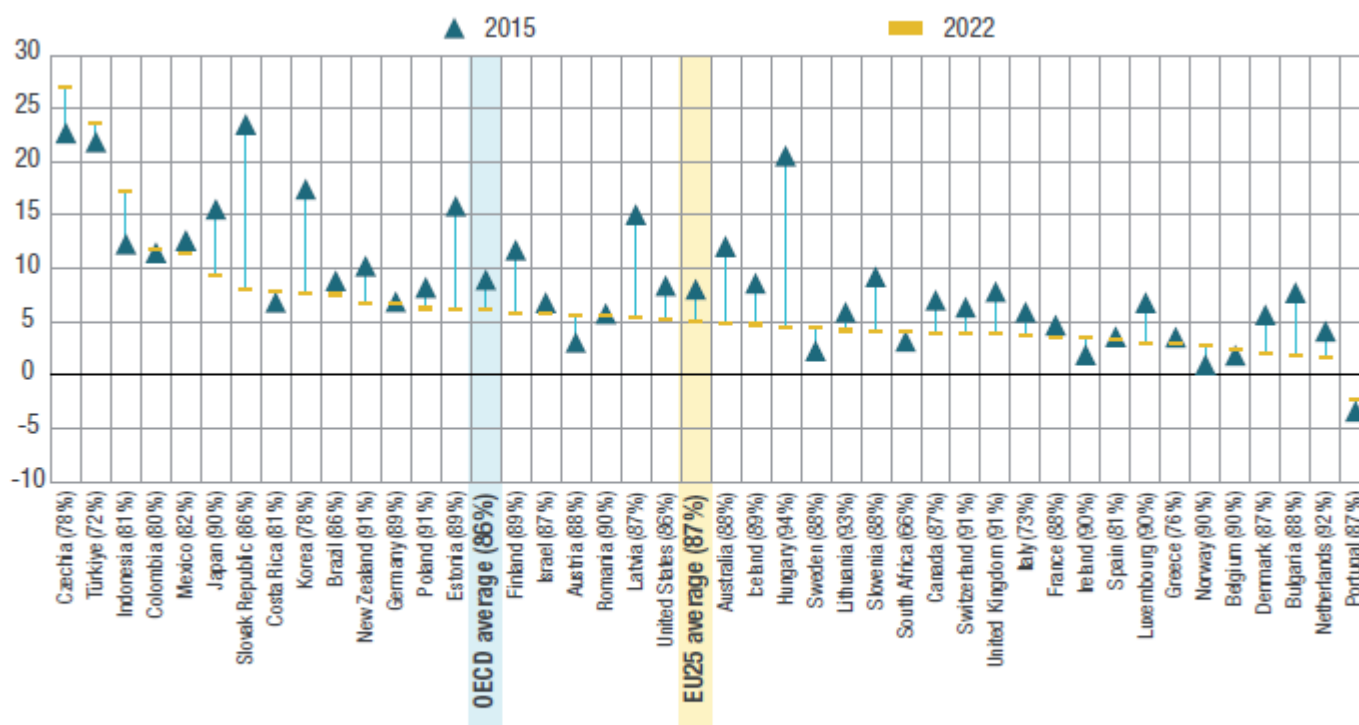
Στη θετική πλευρά, το χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 25-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση μειώθηκε μεταξύ 2015 και 2022 σε περίπου τα δύο τρίτα των χωρών του ΟΟΣΑ, και κατά μέσο όρο από 9 σε 6 ποσοστιαίες μονάδες (Σχήμα 3). Η Εσθονία, η Ουγγαρία, η Ιαπωνία, η Κορέα, η Λετονία και η Σλοβακική Δημοκρατία σημείωσαν τη μεγαλύτερη πρόοδο κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, συχνά χάρη σε ισχυρά μέτρα. Για παράδειγμα, οι κυβερνήσεις της Κορέας και της Εσθονίας έχουν θεσπίσει πολιτικές που αποσκοπούν στη συμφιλίωση της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής, ενώ η Ουγγαρία έχει αναλάβει πρωτοβουλίες για να ενθαρρύνει τις γυναίκες να ακολουθήσουν σπουδές σε τομείς που παραδοσιακά κυριαρχούν άνδρες.

Εκτός από το γεγονός ότι οι γυναίκες δυσκολεύονται περισσότερο από τους άνδρες να βρουν εργασία, τείνουν επίσης να κερδίζουν λιγότερα όταν εργάζονται. Ακόμη και μεταξύ των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης ηλικίας 25-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση, η σχετική αμοιβή των γυναικών είναι περίπου 84 % της αμοιβής των ανδρών στις χώρες του ΟΟΣΑ. Ωστόσο, και σε αυτό το θέμα έχει σημειωθεί μικρή πρόοδος, με τη διαφορά να μειώνεται κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ 2015 και 2022 (ΟΟΣΑ (2023), δείκτης A4).[8])

Παρά τη μικρή πρόοδο, πρέπει να γίνουν περισσότερα. Ακόμη και σήμερα, οι γυναίκες που μερικές φορές σπουδάζουν στους ίδιους τομείς με τους άνδρες (ΤΠΕ, για να αναφέρουμε μόνο έναν) αντιμετωπίζουν χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης και μισθούς από τους άνδρες. Για τον λόγο αυτό, υπάρχει ακόμη πολύς δρόμος να διανυθεί για την επίτευξη της ισότητας των φύλων τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην αγορά εργασίας.

Σχήμα 3. Τάση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων στα ποσοστά απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 25-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση (2015 και 2022)

Σε ποσοστιαίες μονάδες: ποσοστά απασχόλησης ανδρών μείον ποσοστά απασχόλησης γυναικών

Σημείωση: Το ποσοστό σε παρένθεση αναφέρεται στο ποσοστό απασχόλησης μεταξύ των ατόμων 25-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση το 2022. Οι χώρες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά σύμφωνα με το χάσμα μεταξύ των φύλων στα ποσοστά απασχόλησης μεταξύ των ατόμων 25-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση το 2022.

Πηγή: ΟΟΣΑ (2023[8]), *Education at a Glance 2023*, <https://doi.org/10.1787/e13bef63-en>, Πίνακας A3.3.

Συμπέρασμα

Παρά τα πολυάριθμα μέτρα που έχουν ληφθεί, τα στερεότυπα σχετικά με τις ικανότητες των δύο φύλων στα μαθηματικά και την κατανόηση κειμένου εξακολουθούν να υφίστανται στα σχολεία, επηρεάζοντας τόσο τη σχολική φοίτηση όσο και τις εκπαιδευτικές επιλογές. Οι ανισότητες εξακολουθούν να υφίστανται και εκτός της τάξης, όπου οι γυναίκες, παρά το υψηλότερο μορφωτικό τους επίπεδο, έχουν χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης και συχνά λαμβάνουν χαμηλότερους μισθούς από τους άνδρες με παρόμοιο μορφωτικό επίπεδο. Ωστόσο, τα πολυάριθμα μέτρα που έχουν ληφθεί από τις χώρες έχουν φέρει κάποια ενθαρρυντικά σημάδια προόδου. Ωστόσο, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για να διασφαλιστεί ότι οι βελτιώσεις στην εκπαίδευση θα αντικατοπτρίζονται και σε βελτιώσεις όταν τα αγόρια και τα κορίτσια εισέλθουν στον κόσμο της εργασίας.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

- [6] Breda, T., J. Sultan Parraud and L. Touitou (2024), *Le décrochage des filles en mathématiques dès le CP : une dynamique diffuse dans la société.*, Instiut des politiques publiques, https://www.ipp.eu/wp-content/uploads/2024/01/Note_IPP___decrochage_filles_mathematiques-4.pdf (accessed on 15 February 2024).
- [2] Encinas-Martín, M. and M. Cherian (2023), *Gender, Education and Skills: The Persistence of Gender Gaps in Education and Skills*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/34680dd5-en>.
- [4] IEA (2023), *PIRLS 2021 International Results in Reading*, International Association for the Evaluation of Educational Achievement, <https://pirls2021.org/results/> (accessed on 15 February 2024).
- [5] IEA (2020), *TIMSS 2019 International Results in Mathematics and Science*, International Association for the Evaluation of Educational Achievement, <https://timss2019.org/reports/> (accessed on 15 February 2024).
- [8] OECD (2023), *Education at a Glance 2023: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e13bef63-en>.
- [1] OECD (2023), *G7 Gender Equality Implementation Report 2023: Promoting Gender Equality Through G7 Policy*, OECD Publishing, Paris, , <https://doi.org/10.1787/b7117089-en>.
- [3] OECD (2023), *PISA 2022 Results (Volume I): The State of Learning and Equity in Education*, PISA, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/53f23881-en>.
- [7] OECD (n.d.), *PIAAC International Reports*, OECD, <https://www.oecd.org/skills/piaac/publications/> (accessed on 15 February 2024).

VISIT

www.oecd.org/education/education-at-a-glance-19991487.htm
Education Indicators in Focus (previous issues)
PISA in Focus
Teaching in Focus

CONTACT:

Eric CHARBONNIER (Eric.CHARBONNIER@oecd.org)
Jaione GONZALEZ YUBERO
(Jaione.GONZALEZYUBERO@oecd.org)

Photo credit: © Christopher Futcher / iStock; © Marc Romanelli / Gettyimages; © michaeljung / Shutterstock; © Pressmaster / Shutterstock

This work is published under the responsibility of the Secretary-General of the OECD. The opinions expressed and arguments employed herein do not necessarily reflect the official views of OECD member countries.

This Education Indicators in Focus has been authorised by Andreas Schleicher, Director of the Directorate for Education and Skills, OECD.

This document, as well as any data and any map included herein, are without prejudice to the status of or sovereignty over any territory, to the delimitation of international frontiers and boundaries and to the name of any territory, city or area.

The statistical data for Israel are supplied by and are under the responsibility of the relevant Israeli authorities. The use of such data by the OECD is without prejudice to the status of the Golan Heights, East Jerusalem and Israeli settlements in the West Bank under the terms of international law.

The use of this work, whether digital or print, is governed by the Terms and Conditions to be found at www.oecd.org/termsandconditions.